

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿ

● Հայաստանյան քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների համար

ԲԱԶՄԱԶԱՓ ԱՂՔԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆԴԵՔՍ

Բազմաչափ աղքատության ազգային ինդեքսը (ԲԱԻ) երկրում աղքատությունը չափելու գործիք է, որը հարմարեցված է տարբեր երկրների յուրահատկություններին՝ կառուցված «Օքսֆորդի աղքատության և մարդկային զարգացման նախաձեռնության» մեթոդաբանության վրա: Այս ինդեքսն այլընտրանք է աղքատությունը չափելու ավանդական մոտեցմանը, որում աղքատությունը դիտարկվում է զուտ դրամական տեսանկյունից: Փոխարենը՝ աղքատությունը 5 չափականությունների տեսանկյունից դիտարկելը, ներառյալ՝ (1) հիմնարար կարիքներ, (2) բնակարանային պայմաններ, (3) կրթություն, (4) աշխատաշուկա, (5) առողջապահություն, թույլ է տալիս այն ըմբռնել առավել համապարփակ կերպով և լոկալ համատեքստի շրջանակներում:

Այս քաղաքականության առաջարկում ամփոփված են մի քանի հիմնական տվյալներ այն ցուցանիշների նկարագրական վերլուծությունից, որոնց դեպքում զրկանք կրելու մակարդակը Լոռու, Շիրակի և Տավուշի մարզերի բնակչության շրջանում կազմել է առնվազն 50%: Այս տվյալներին հաջորդում են քաղաքականության բարելավման կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ առաջարկներ:

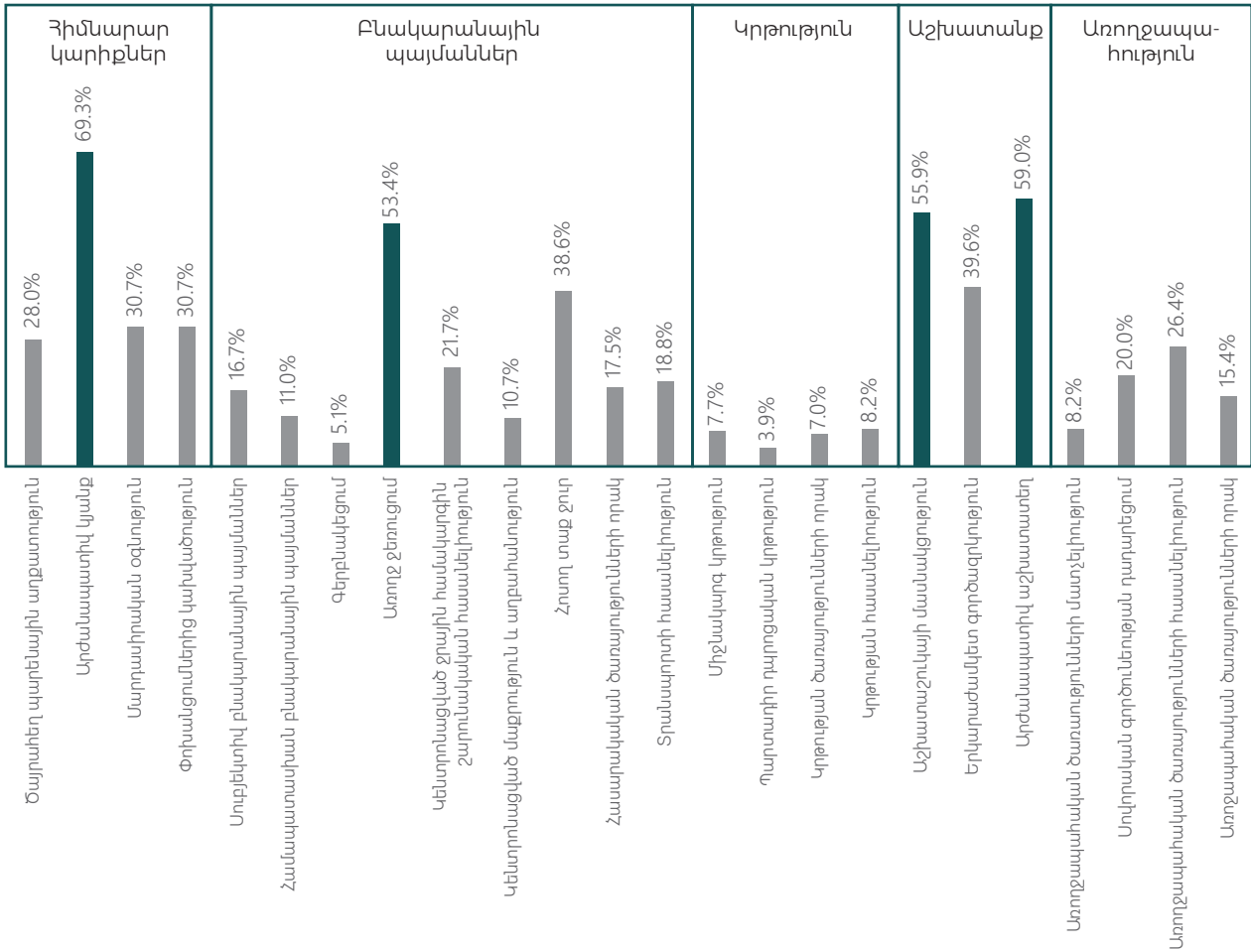
Այս հրապարակումը պատրաստվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Այստեղ ներկայացված բովանդակությունը ՀՌԿԿ-Հայաստան հիմնադրամի պատասխանատվությունն է, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

ՔՆՏԱՂՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

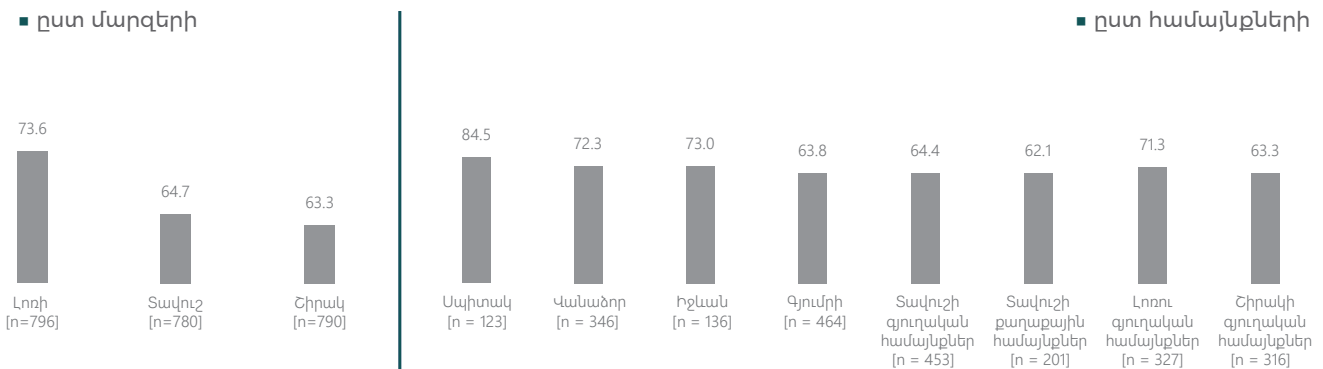
ԲԱԻ ոլորտներն՝ ըստ ցուցանիշների

Ընտրված 24 ցուցանիշների շարքում աղքատության մակարդակն ամենաբարձրն է արժանապատիվ կյանք, առողջ ջեռուցում, աշխատաշուկայի մասնակցություն և արժանապատիվ աշխատատեղ ցուցանիշների համար: *Չրկանք կրող SS-ների բաշխումը բոլոր երեք մարզերով.*

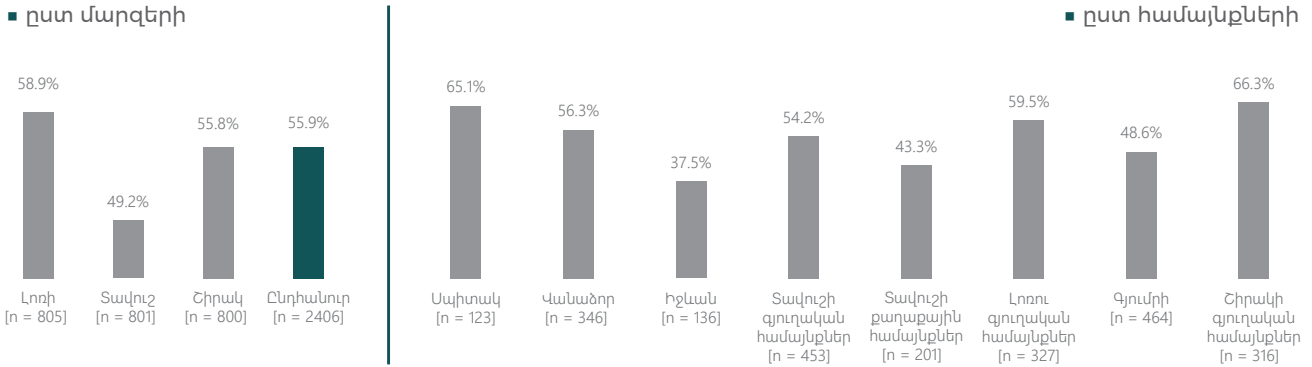
1. Սննդի հասանելիություն

Սննդի հասանելիությունը ուշադրություն գրավող ինդիկատոր է: Ինչպես փաստում են հետազոտության տվյալները, ուսումնասիրված բոլոր համայնքներում հարցվածների ավելի քան 50%-ը չեն կարող իրենց թույլ տալ յուրաքանչյուր երկրորդ օրը սնվել մսով, հավով, ձկնով (կամ համարժեք բուսական փոխարինիչներով՝ բուսակերների համար): Այսպիսի մարդկանց ամենաբարձր տոկոսը գրանցվել է Լոռիում, իսկ համայնքների մակարդակում այս հարցում առաջատարը Սպիտակն է: *Չրկանք կրող SS-ների բաշխումը ներկայացված է ստորև.*

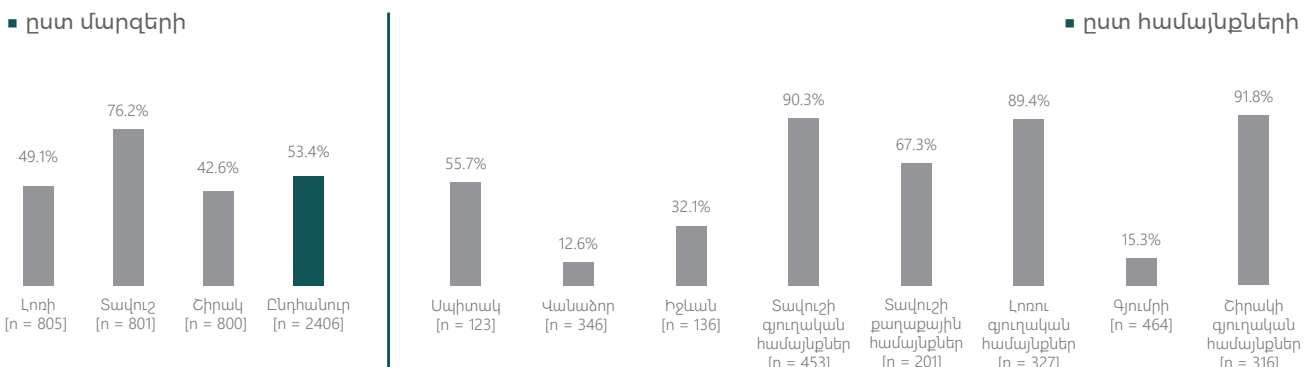
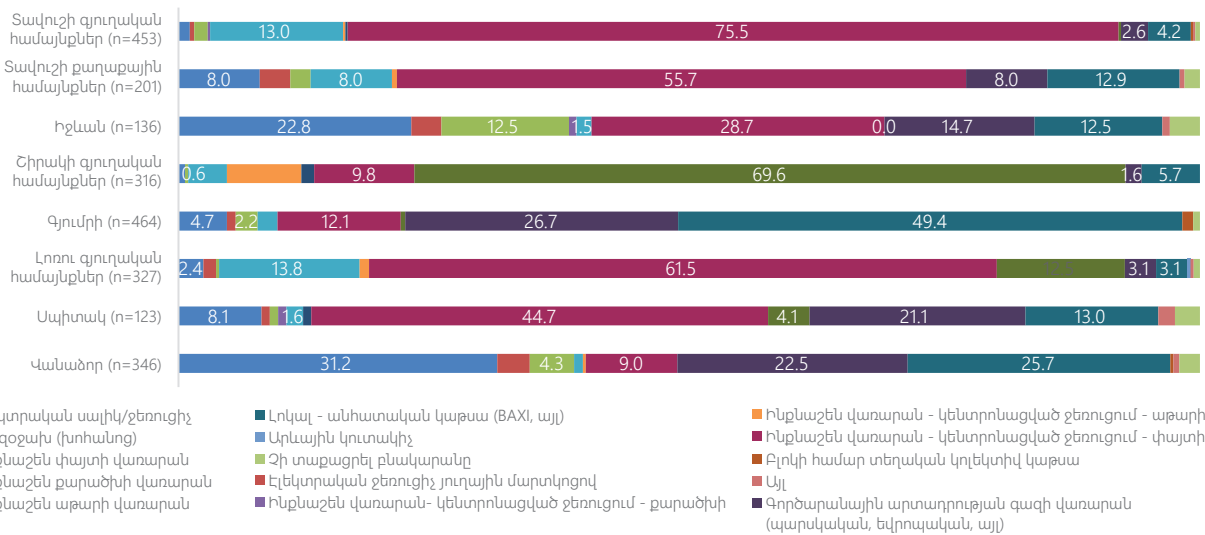
2. Մասնակցություն աշխատաշուկային

Հարցման ընթացքում դուրս են բերվել նաև աշխատաշուկային մասնակցությանն առնչվող ինդիքները: Այս ցուցանիշը բացահայտում է այն տնային տնտեսությունները, որտեղ աշխատունակ տարիքի անձանց (15-75) կեսից ավելին աշխատանք չունի: Տնային տնտեսությունները, որոնք չունեն աշխատունակ տարիքի անձ, չեն համարվել զրկանք կրած: Լոռիում և Շիրակում այս ցուցանիշով տնային տնտեսությունների ավելի քան 50%-ը զրկված է: Համայնքային մակարդակում 50%-ից բարձր զրկվածության ցուցանիշը գրանցվել է Սպիտակում (բոլոր համայնքներից ամենաբարձր ցուցանիշը), Վանաձորում և բոլոր երեք մարզերի գյուղական համայնքներում: *Չրկանք կրող SS-ների բաշխումը ներկայացված է ստորև.*

3. Առողջ ջեռուցում

Այս ցուցանիշը ցույց է տալիս այն տնային տնտեսությունները, որոնց ջեռուցման հիմնական աղբյուրը համարվում է առողջությանը վնասակար: Կենտրոնացված ջեռուցումից, Էլեկտրականությունից, բնական գազից կամ հեղուկ գազից բացի ցանկացած այլ աղբյուրով ջեռուցվող տնային տնտեսությունները համարվել են զրկանք կրած: Ըստ այս ցուցանիշի՝ զրկված են համարվել նաև նրանք, ովքեր ընդհանրապես չեն տաքացրել իրենց տունը: *Չրկանք կրող SS-ների բաշխումը ներկայացված է ստորև.*

ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐ

1. Առաջարկվող քայլեր՝ հասցեագրելու սննդի հասանելիության հիմնախնդիրը

Որտեղ.

Շիրակի գյուղական համայնքներ, Լոռու գյուղական համայնքներ, Տավուշի գյուղական համայնքներ, Տավուշի քաղաքային համայնքներ, Գյումրի, Վանաձոր, Սպիտակ, Իջևան

Ինչ (կարճաժամկետ և միջնաժամկետ).

1. Նախաձեռնել կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության խթանման տեղեկատվական արշավ հյուրանոցների, ռեստորանների, սրճարանների, սուպերմարկետների և փոքր առևտրային կետերի համար՝ համայնքների ընտրված թիրախային խոցելի խմբերին ավելի մատչելի առողջ սնունդ ապահովելու նպատակով:
2. Իրականացնել առողջ սննդակարգի վերաբերյալ տեղեկատվական արշավ՝ ապահովելու համար հանրության տեղեկացվածությունը, որ սննդարար սննդակարգը հնարավոր է ապահովել մատչելի գնով՝ կենդանական ծագման սննդի փոքր քանակությամբ, ներառյալ՝ կաթնամթերքը, ձուն և մանր ձուկը, օգտվելով սննդանյութերով հարուստ բուսական սննդից:

Ինչ (երկարաժամկետ).

Խթանել սննդային բանկերի նախաձեռնությունները՝ կարիքավոր մարդկանց համար սնունդն ավելի հասանելի դարձնելու նպատակով:

2. Առաջարկվող քայլեր՝ հասցեագրելու աշխատաշուկային մասնակցության հիմնախնդիրը

Որտեղ.

Շիրակի գյուղական համայնքներ, Լոռու գյուղական համայնքներ, Տավուշի գյուղական համայնքներ, Վանաձոր, Սպիտակ

Ինչ (կարճաժամկետ և միջնաժամկետ).

1. Իրականացնել կարիքների գնահատում յուրաքանչյուր համայնքում աշխատաշուկային մասնակցելու տեսանկյունից համար: Կազմակերպել համապատասխան դասընթացներ բնակիչների համար՝ հիմնվելով կարիքների գնահատման արդյունքների վրա:
2. Մեծացնել տեղական փոքր և միջին բիզնեսների մրցունակությունը՝ զարգացնելով տեղական արտադրողների, գյուղատնտեսների, փոքր և միջին բիզնեսների աշխատողների հմտությունները որակի ապահովման, գյուղատնտեսական և սննդի մշակման տեխնոլոգիաների ոլորտներում աշխատաշուկայի միջավայրը բարելավելու նպատակով:

3. Առաջարկվող քայլ՝ հասցեագրելու առողջ ջեռուցման հիմնախնդիրը

Որտեղ.

Շիրակի գյուղական համայնքներ, Լոռու գյուղական համայնքներ, Տավուշի գյուղական համայնքներ, Տավուշի քաղաքային համայնքներ, Սպիտակ

Ինչ (կարճաժամկետ և միջնաժամկետ).

ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարությունը միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ վերլուծել է գոմաղբի օգտագործման նվազեցման ուղիները: Հիմնվելով սրա վրա՝ խթանել գոմաղբի՝ որպես ջեռուցման ռեսուրսի անվտանգ օգտագործումը Շիրակի գյուղական բնակավայրերում: